

Testketrec

Koponyám az agyam ketrece, a szívemé én, a kutyáé a kerítés.

Ahogy már, az absztraktban, önök részére továbbított írásomban összefoglaltam, a test csupaszága fontos. Nagyon fontos. Ahogy Balogh István mondta, *„önmagunk lelkének levetköztetése sokkal nehezebb, mint a fizikai valónk lecsupaszítása.”* Ezt a mondatot azóta is forgatom a nyelvemen.

Mitől félek? A testem takaratlan valóságától? Vagy, hogy látják a mozdulataimban mindazt, ami sebet ejtett rajtam?

Egy sorozatban volt egy jelenet, ahol a főszereplő nő kifakadt arról, hogy nem akarja, hogy akarják, nem akar szexelni, a szex tönkretette az életet, a barátságait, és egyszerűen undorodik attól, ha vágynak rá, mégis ez az egyetlen dolog, ami talán a legközelebb áll a szeretve levés érzéséhez. Hogy gyűlöli az egészet és azt kívánja, bár ne lenne kíváncsi, vagy egyáltalán ne létezne a szex, legalábbis számára, de ez az egyetlen dolog amikor érez valamit.

Önmagát tárgyiasító nő. *„Az ehető nő.”*

Sokszor éreztem magam úgy, ahogyan ő. Pedig nem régóta része úgy konkrétan a szex az életemnek, ahogy a festményeimnek sem. De érzik nem?

Egy csupasz test láttán valahogy felbukkan az emberben, igaz? Teljesen elutasítom az egészet, de könnyörgöm érte, ha nincs.

Nincs másik résztvevője a szexnek a képeimen. De valahogy mégis. A gondolat teremti meg. Nem is szexről van itt szó, azt hiszem. De ez olyan dolog, hogy ha nincsen befogadó fél, például egy hangra, akkor az hang volt egyáltalán? Csupán azzal, hogy valaki látja a képet, teremt egy jelenetet. Számomra ez eszetlen.

Szinte addiktív. Tudni akarok mindent.

Mindenki gondolatát hallani akarom. Egyszerűen tudni akarom, hogy mit gondolnak a képről. Mi az ő helyzetük, amit az agyuk teremtett? Persze csak azokat, amik rám nézve pozitívak. Értékeljete. Értsétek meg. De teljesen őszintén tegyétek tönkre az egészet. Mondjátok, hogy szörnyű, hogy ízléstelen. Önmarcangolásom egyetlen és legfőbb pozitív hozadéka, hogy tragédiát akarok, hogy abból állhassak fel.

Gondoltok még rám? Én néha igen. De nem állandóan, csak néha. Ha fáj valami akkor eszembe jut mindegyikőtök. Ti vagytok a béklyóim. Az önreflexióim. Legnagyobb démonjaim és legközelebbi barátaim. Ti én vagytok. Kivetülései utálatomnak magam iránt. Ti voltatok a segítség magamnak. Megírhatatlan részei vagytok az életemnek. Ahogy én a tiéteknek. Minden kitépott hiányzó részem nálatok van. Amíg bennem azok is csak hiányt képeznek, amit ti hagyatok hátra magatokból.

Voltak személyek az életemben, akiknek egymás titkai voltunk. Ők a jelenlegi festézetemnek a legfontosabb részei, kiinduló pontjai. De csakis miattam lesznek fontosak. Ők lesznek a következő lépés, és csak miattam fognak létezni.

A *Lolita* fontos alapja volt a festézetemnek. Igazából nekem. A részemmé vált. Tisztán érzem, amit akkor éreztem. Újra és újra át tudom élni, bár már nem olyan élénken. Már máshol tartok, de mivel bennem van, sosem tudom hátrahagyni. Nem is igazán akarom. Néha hiányzik, hogy újra ott üljek Humbert mögött a kocsi hátsó ülésén motelről motelre. Van benne egy rész, ahol arról beszél a férfi, hogy valami tragédiát akar, ami Dolorest egyenesen a karjaiba repíti. Talán erre vágytam. Fiatal voltam és azt akartam, hogy valaki ennyire akarjon. Nyilván pontosan tudtam, hogy ez az egész nem egy romantikus történet. De nem is ezt akartam, értik? Arra a mindent felemészítő dologra vágytam, ami magába szív és szétszed.

Azt érzem, hogy én vagyok saját magam közönsége, és kétségbeesetten akarok lenyűgözni titeket. Néha borzasztóan szánalmas érzés, és bevallani is hasonló, ha teljesen őszinte akarok lenni. Titkon egész végig arra vágyunk, hogy mások lehessünk, mint amik. Tudom, hogy ez mindenkiben benne van. Tudom, hogy érezték már magukat aprónak és jelentéktelennek. Azok is, akikre, annyira irigy voltam.

Rettegek, hogy ki is vagyok valójában, de egyúttal tagadhatatlanul kíváncsi vagyok, hiszen most is erről írok. Vagy talán csak reménykedek? Ez is egy önmanipuláció lenne?

Vagy egy önmagát beteljesítő jóslat, mint amikor annyira fél valaki attól, hogy olyan lesz, mint az anyja, hogy egyszer csak az ő szavai fagnak ajkaira?

A környezetemben sokan küzdenek azzal, hogy merjék kimondani, vállalni önmagukat akár a festézetem keresztül. Hogy mindazt, ami bennük van, ki merjék fejezni. Nekem azzal van problémám, hogy nem tudom megtenni. Nem azzal van a gond, hogy nem merem. Egyszerűen nem megy, pedig akarom. Talán pont emiatt az elvárás miatt nem megy. Elvárás magam felé, és elvárás a dolgoktól, hogy ha már megtörténtek és át kellett élnem őket, legyen értelme. Minden, ami megfogalmazódik bennem kicsapódjon valahová. Fel tudjam használni. Kihasználhassam őket, úgy ahogyan engem is kihasználtak. De egyelőre azok is csak elvesznek belőlem, amikkel vissza akarok venni. Ez megőrjít. Kontrollmániás vagyok. Nem embereket akarok irányítani, hanem a dolgokat körülöttem. A mesterem egyszer azt mondta egy iszogatás közben, hogy én nagyon okos vagyok. Mindent nagyon logikusan átgondolok és akkor engedem el a gyeplőt, amikor kell. Tehát még az is tudatos valahogyan, amikor elengedem a dolgokat. Sokat gondolkoztam ezen és az én fejemben ez máshogy van. Mármost mióta gondolkodom ezen! Eddig nekem fel sem tűnt. De mi van, ha nem azért engedem el a dolgokat, mert elfogadom, hogy most hagynom kell a dolgokat, hogy úgy történjenek meg, ahogyan akarnak, hanem elfogyok?

Addig rágok mindent, míg végül szétmállik a számban és rájövök, hogy tehetetlen vagyok. Ilyenkor sem kapcsolok ki, csak onnantól kezdve értelmetlen minden kétségbeesett próbálkozásom.

Nem egy ösztönös elhagyás, hanem egy reménytelen feladás. Egy pillanatnyi kiégés.

A festészetemben viszont valahogyan még ez sem működik. Olyankor, ha besokallok magamtól, abbahagyom. Rengeteg befejezetlen képem van, és sokszor előfordult, hogy nem festettem egy darabig. A festésben fejlődök a leglassabban. Kívülről talán ez nem így tűnhet, de az agyamban nagyon lassan érem el az általam elvárt teljesítményt. Ezért gondolkoztam el sokszor, hogy ez az én utam-e. Nem vagyok kellően megszállott. De mégis minden visszavezet hozzá. Sok mindent csináltam életemben, sokféle hobbit, sportot kipróbáltam, de mindegyiket abbahagytam mielőtt igazam jó lehettem volna. Jó voltam mindenben, de nem voltam a legjobb két hét után, nem úgy fejlődtem, ahogyan akartam vagy elvártam, és abbahagytam. Talán megijedtem. Semmibe nem merek mindent beletenni, mert mi van, ha mindenemet beleadom és kiderül, hogy az sem elég. Nem merek kockáztatni, ezért nem mélyülök el semmiben. A festés valahogy más. Nem sok mindenben, de egy dologban teljesen: nem tudtam örökre letenni. Csak őszintén nem tudom, hogy miért. Azért, mert szeretem, vagy azért, mert bizonyítani akarok. Kinek? Önmagamnak. Apámnak? Nektek.

Vagy talán ez a legbiztonságosabb önbántalmazás. Abbahagyhatom, ha sok, de elővehetem, ha kell. Biztos lehetek benne, hogy sosem lesz elég, és én mindig azt akarom, ami elérhetetlen. Vagy talán attól lesz elérhetetlen, hogy akarom.

Nem hagyom, hogy jobb legyek. Nem tudok kilépni az árnyéka mögül. Önmagam vetek árnyékot. Néha virágnak érzem magam, akivel szeret-nem szeret játékot játszol, játszom, és játszik az idő, és néha fogalmam sincs hol tartottam.

Táncoltam, és utáltam a testem.

Írtam és nem szerettem olvasni.

Festettem és gyűlöltem önmagam.

Kielégíthetetlen vagyok, semmi nem elég, és apám szemével nézem magam a tükörben, ahogy állok tépett virágszirmokkal a kezemben.

Tomboljon bennem düh, tornádó, bánat, méreg. Csak adj valamit, amit megírhatok, ugyanis nincs semmi, ami rondább nálam, magamat meg nem tudom megszépíteni. Az én dühöm kegyetlen, de semmi szép nem születik belőle csak felemészt mindent és mindenkit, - így a Földön való életem teljesen jelentéktelen.

A festészetem talán valami, amit tönkretehetek helyettem.

Folyamatosan keresgélek, hogy találjak egy okot a festészetemnek. Kim Corsbisiernek volt „oka”, vagy inkább indíttatása. Velem nem történt akkora tragédia, hogy megfessek. Mintha folyamatosan létjogosultságot keresnék arra, hogy ha fáj valami vagy megragadnék egy érzelmet, akkor jogosan tehessem. Mintha valaki felkérdezne, ha szomorú vagyok, hogy mégis mi okom van rá. Csakhogy én vagyok a számonkérő.

Azt reméltem, azt hittem, én az a fajta leszek, aki akkor fest, ha dühös, így talán megvédhetem magam tőle, nem rajtam csattan. A fájdalmával fest. De úgy leterít, hogy ecsethez nem tudok nyúlni. Egyedül a néma szavak súlyát bírják el a lelkem ujjai. Ha nem oldottam meg, írok, ha rájöttem, festek.

Érdekes dolog ez. Ez is nagy csalódás volt. Hogy én nem lehetek az, akiből kicsapódik az éppen jelen lévő érzélem. Hanem dül bennem a vihar, amíg mindent felborít és az esemény előtti énem falhoz csapott testéből folyó vérrel tudok csak festeni.

Ahogy azt már említettem, önmagam a cél, a megismerése az út. Talán ezért ilyen nehéz festenem, ezért haladok ilyen lassan. Talán ezért nem tudom elengedni olyan könnyen. Talán ezért nem tudom hagyni, hogy néha csak úgy történjenek a dolgok. Bármennyire is önző, ez az egész rólam szól. Minden egyes mozdulat, minden póz, amibe belekényszerítem a festményem tárgyát, engem tükröz. De ki másról szóljon? Ha magamat sem ismerem, hogyan is festhetnék másról? Hogyan lehetne véleményem másról, hogyan ismerhetnék mást, ha tizenkilenc év alatt magamat sem sikerült?

Folyton keresem a színt, a formát, a testet, az arcot, a lelket a képeimen. Talán én így vagyok perfekcionista. Tökéletesen megismerni magam, és tökéletesen visszaadni. Talán ezért vagyok ennyire elégedetlen. Azért elemzek állandóan mást, hátha találok magamból egy kis darabot benne, amit utána hozzá ragaszthatok az énképemhez. Azt hiszem ennek az egésznek a konklúziója az, hogy félek, hogy teljesen véletlenül kicsúszik a kezeimből egy olyan tükörcső a vásznamra, ami számomra teljesen ismeretlen.

Sylvia Plath egyik könyvében van egy részlet egy fügefáról. Talán tizenöt éves voltam, amikor először olvastam. Tökéletesen magamra ismertem benne. Végre megfogalmazva, leírva láttam azt, amit olyan régóta nem tudtam szavakba önteni. Arról szól, hogy egy fügefán az összes füge egy másik életutat adott volna neki, de az egyik választásával elveszti az összes többi. Végül képtelen volt dönteni, így éhen halt, miközben a lábai mellé estek a fonnyadt fügek a lehetőségekkel együtt.

Állandóan így érzem magam. A legtöbbször csak hozzáérek, nehogy leessen a többi. A festészet az egyik fügem. Olyan mintha csak fognám, egyik kezemmel alátartok, hogy le ne essen, a másikkal pedig szorítom. Mintha várnék valamire. Évek óta azt érzem, hogy félek, hogy nélkülem megy el mellettem az élet. A döntésképtelenségem látszik a képeimen, ezért nem fejlődöm, úgy ahogy akarok. Nagyon félek, hogy rosszul döntök. Rossz színt teszek oda, rossz vonalat húzok, és dől az egész.

Arra vágyom, hogy a füge válasszon engem. Micsoda felelősségvárás! Micsoda vágy a különlegességre. Micsoda időpazarlás! Hátha hátrahagy az élet. Hátrahagyom magam, mielőtt más teszi. Vajon akkor utánkapva leszakítanám-e a fügét?

Boda Viktória